

Ishaja vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

Uredniški in upravniki prostori: 2637 S. Lawndale av.
Office of publication: 2637 So. Lawndale ave. Telephone: Lawndale 4635.

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR XII.

Cena lista je \$4.00 Entered as second-class matter January 23, 1910, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., petek, 7. marca (March 7) 1919.

Subscription \$4.00 Yearly STEV.—NUMBER 55.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

DELAVSKI PRIJATELJI V PRAVI PODOBI.

ZASLUGE DRUGIH PRIPISUJEJO SEBI.

Pametni delavci glasujejo za svoje kandidate in ne za prijatelje.

Chicago, Ill. — Neodvisna delavska stranka je obdrževala velik šhod, na katerem je bilo razlajeno prijateljstvo župana Thompsona. Bob Sweitzerja in Maclay Hoyna — plinske trojice — do ljudstva. Shod je bil odra-žavan v Schleyjevi holi, na katerem je govoril William Rodriguez, kandidat delavske stranke za sodnika na najvišjem sodišču in bivši član mestnega sveta.

"Thompson pravi, da je delavski prijatelj," je dejal Rodriguez. "Na pr. on sam sebi pripisuje zaslu-že, da je izravnal stavko cestno-železniških uslužbencev, to- da mestni svet je izravnal štrajk, preden se je župan zavedel, da imamo štrajk cestno-železniških uslužbencev, ker je sprejel odted-bo, ki je zabranila nastavljenje in uvoz stavljkazov. In kaj je storil župan? Vetril je odredbo.

"Župan trdi, da je izravnal štrajk stavbinskih delavcev. Vsa-ko na ulici vam lahko pove, da je imel z izravnavo stavke opraviti toliko, kot nekdanji župan Fred Basse, ki je že davneje mrtev.

"Tu imamo stvari, ki se tičejo delavcev in o katerih župan prav- lepo molči. Mogoče je pozabil na stavko krojačev in šivilj v oktob-ru 1915, ko je stavkalo trideset tisoč slabo plačanih delavcev in delavk za človeške razmere v de- lavskih in odpravno dela na domu. Takrat je ignoriral štrajkarje, hotel ni sprejeti njih zastopnikov in dovolil je, da so štrajkarji ob- stili vso brutalnost policije. To dokazuje, kako ljubi organizirane delavce."

Pametni delavci glasujejo za kandidate, ki so jih sami postavi- li in o katerih so prepričani, da bodo zastopali njih interese.

LIEBKNECHTOVI MORILCI PRIJETI.

Kodanj, 6. marca. — Po poročil- ih iz Berlina so spartakoveci pri- jeli kapitana Hartunga, lajtnanta Vogla in Leipmanna, ki so obto- ženi, da so umorili Karl Liebk- nechta in Roza Luxemburgovo. Morilci bodo najbrž ustreljeni.

MEHISKI BANDITJE SO UBI- LI OSEM AMERIČANOV.

Washington, D. C. — Državni departament je prejel o banditskih napadih detajirano poročilo, ki so bili izvršeni na oljnem polju v okolici Tampica. Poročilo sega nazaj do 15. avgusta 1917. V tem času so banditje ubili dvajset oseb, med katerimi je bilo osem Američanov. Ranjenih je bilo 31 oseb, med katerimi je bilo devet ženskih. V gotovini so odne- li banditje s sabo \$180,000, skode na imovini so pa napravili za \$50,000. Vseh napadov je bilo sto in pet- najst. Po lokalnem zakonu nimajo tujeznici pravice nositi orožje, tudi tega se tudi ne morejo postavi- ti v bran, če so napadeni.

ALBANCI ZAHTEVAJO NE- ODVISNOST.

Chicago, Ill. — Delegatje dveh albanskih organizacij so odposlali brojavke francoskemu ministru- skemu predsedniku in državnemu tajniku Lansingu, v katerih izra- kajajo željo po neodvisnosti Albani- je na podlagi mirovnih točk pred- sednika Wilsona.

OPOZICIJA NE RAZUME GEORGE WASHINGTONA

TAKO MENITA MR. WILSON IN TAFT.

Mirovne pogodbe ne bo mogoče ločiti od lige narodov.

New York, N. Y. — Na odru Metropolitanske opere je stala majhna rujava mizica. Na eni strani je sedel predsednik Wilson, na drugi pa bivši predsednik Taft. Al Smith, new-yorski guvernir, je sedel zadaj, poleg njega pa župan Hyland.

Bila je ura devet. Na oder je prišel Caruso, se pri- klonil predsedniku in avdiijenci in zapel "The Star Spangled Ban- ner".

Prvi je govoril bivši predsednik Taft. Predsednik Wilson mu je večkrat od srca ploskal.

Mr. Wilson je v svojem govoru pokazal, da ne dvomi, da bo liga narodov sprejeta. "Kritika mi je uganka, toda ne straši me", je rekel predsednik.

Tisti, ki se sklicujejo na George Washingtona in njegovo delo o "Zapletajočih zvezah", da zabav- ljajo ligi narodov, ki jo priporoča predsednik Wilson, niso čitali Washingtonovega dela po izjavi predsednika. Mr. Taft in Wilson sta soglašala, da je Washington v govoru favoriziralju narodov zapletajem z enim narodom proti drugemu narodu.

"Za stvarjo, za katero je stre- mil on (Washington), stremimo tudi mi in aranžirali jo bomo tako, da odplete vse zveze na svetu," je rekel mr. Wilson.

Predsednik je povedal avdijen- ci, da je opozicija senatorjev proti ligi narodov brezuspešna, kajti vrnil se bo z mirovno pogodbo in dogovorom o ligi, ki bodeta tako prepletana in zvezana drug z drug- im, da ju bo nemogoče ločiti. Pus- til bo, da pade odgovornost na senatorje, če nočejo miru, ki ga zahteva ljudstvo.

Predsednik je ves čas govoril bojevitvo, v njegovem govoru ni bilo ene mile besede. Jedro nje- govega govora je bilo: "Poznam ameriško ljudstvo in vem, kaj hoče. Moji kritičarji tega ne vedo, toda prepričani se bodo."

Besed ni ravnotako izgovoril toda pomen njegovih besed je bil tak.

Mr. Taft je govoril, kako bo Amerika pomagala vzhodni Evro- pi. Preje so bili samo štiri vlada- joče države, sedaj bo pa šest in dvajset vladajočih narodov. Primerjal jih je s Kubo in kako je bilo treba tam pomagati. Poma- gati bo treba Armenecem, Jugoslovanom in še šest drugim narodom.

Iz govora mr. Tafta in predse- dnika so zvenele besede, da je tre- ba izvršiti delo, ki ga prinese bo- dočnost.

Mr. Wilson je govoril, kako bo Ameriko pomagala vzhodni Evro- pi. Preje so bili samo štiri vlada- joče države, sedaj bo pa šest in dvajset vladajočih narodov. Primerjal jih je s Kubo in kako je bilo treba tam pomagati. Poma- gati bo treba Armenecem, Jugoslovanom in še šest drugim narodom.

Predsednik je zdaj na potu v Evropo. Mr. Taft bo v tem času govoril proti republikanem, ki so bili izvršeni na oljnem polju v okolici Tampica. Poročilo sega nazaj do 15. avgusta 1917. V tem času so banditje ubili dvajset oseb, med katerimi je bilo osem Američanov. Ranjenih je bilo 31 oseb, med katerimi je bilo devet ženskih. V gotovini so odne- li banditje s sabo \$180,000, skode na imovini so pa napravili za \$50,000. Vseh napadov je bilo sto in pet- najst. Po lokalnem zakonu nimajo tujeznici pravice nositi orožje, tudi tega se tudi ne morejo postavi- ti v bran, če so napadeni.

BANKE BODO POMAGALE PO IZJAVI HINESA.

Washington, D. C. — Mr. Hines je izjavil, da bodo napeli vse moči, da se železniški obrat v bodočno- sti vrši kot ponavadi. Odpustiti ne bodo delavcev in skušali bodo do- biti denar za obratovanje železni- skim privatnim posojili in pri vojni finančni korporaciji.

Mogoče bo železniška uprava sprejela program za gradnjo novih postopij in drugih velikih naprav na železnicah, kljub temu, da vlada prihodnje mesec nadalje- vala z delom.

PLINSKA DRUŽBA PORAVNAVA KRIVICNE RAČUNE.

ODNEHATI JE MORALA NA- PRAM LJUDSKEMU PRI- TISKU.

Političarji in dnevniki pripisujejo sebi ta uspeh.

Chicago, Ill. — Plinska družba je bila prisiljena izravnati do 40,000 nepravilnih računov, ki jih je dostavila konzumentom.

Tako poročilo je podal inženir A. S. B. Little komisiji za javne potreščine, ki je bil imenovan, da vodi preiskavo v imenu komisije. Po njegovem poročilu je še 700,000 takih računov, ki so bili ne- pravilni pomotoma in jih bodo izravnali do 40,000 mesečno.

Sedaj si razni političarji in dnevniki pripisujejo zaslu- ge, da so pomagali ljudstvu do njego- ve denarja. V resnici je bil pa pritisk konzumentov tako velik, da so bili dnevniki primorani pisa- ti o stvari, ako niso hoteli ostati na sumu, da so podkuljeni od plinske družbe. Skozi par dni so stale že dolge vrste konzumentov v pisarniških prostorih plinske družbe, ki so protestirali proti vi- sokim računom, preden so jih vi- deli časnikarski poročevalci. Tako je prišla afera v dnevnike in kon- čno so nanjo postali pozorni tudi nekateri političarji starih strank.

Ko so spoznali, da jo lahko pri- pomladanskih mestnih volitvah iz- rabijo za svoj reklamni čit. Vsa- k kandidat starih političnih strank zdaj pripoveduje, koliko je storil za ljudstvo v plinski aferi. Če bi bili ti ljudji res tako goreči za- govorniki ljudskih interesov, kot pripovedujejo na volilnih shodih, bi e zdavnej nastopili v občin- skem zastopu, da mesto zgradi svojo plinaro in elektrarno in tako obvaruje ljudstvo nepravil- nih računov in sporov s privatni- mi družbami.

Ljudstvo se ima zahvaliti le svoji odločnosti, da bo prejelo de- nar, do katerega plinska družba ni opravičepa. Kadar ljudstvo iz- vajuje zmagi, takrat se mu do- brikajo in ližejo taki ljudje, da so mu pomagali do zmage, ki so bili še vsikdar njegovi nasprotniki in zagovorniki privatnih interesov.

SPLOŠNA STAVKA NA KUBI.

Havana, Kuba. — V torek je pričela tretja splošna stavka v zadnjih šestih mesecih na Kubi, ko je zastavkalo 75,000 delavcev.

Podjetniki so odklonili zahtevo stavbinskih delavcev po osemur- slovnom in še šest drugim narodom.

Mr. Wilson je govoril, kako bo Ameriko pomagala vzhodni Evro- pi. Preje so bili samo štiri vlada- joče države, sedaj bo pa šest in dvajset vladajočih narodov. Primerjal jih je s Kubo in kako je bilo treba tam pomagati. Poma- gati bo treba Armenecem, Jugoslovanom in še šest drugim narodom.

SUROVINA NA VARNEM.

Pittsburgh, Pa. — Ko se je 24- letni Joe Barlwinzky vrnil zvečer ob devetih domov, je bilo njegovo prvo delo, da je svojo ženo napa- del z nožem. Žena je bežala pred surovino k sosedu Budiewskemu, ki je hotel braniti ženo pred po- divjanim soprogom, toda naletel je slabo. Barlwinzky je mahnil še po njem z nožem. Na srečo je pri- šla policija, ki je spravila divjega moža na varno.

NAJNOVEJŠA AMERIŠKA PO- TAPLJAČA PLOVE 8,000 MILJ DOLAR.

Quincy, Mass. — Tukaj so spu- stili v morje potapljačo "R-6", ki je dodeljena ameriški mornarici. Potapljača je dolga 290 čevljev in napravi lahko 8,000 milj poto.

NA SHODU ŽUPANOV IN GOVERNERJEV NI SOGLASJA.

ZAPADNI DELEGATJE SO NE- ZADOVOLJNI S KONFE- RENCO.

Nekateri groze z odpotovanjem pred zaključkom.

Washington, D. C. — Nezado- voljnost zapadnih delegatov, ki se je porodila, ker na konferenci žu- panov in guvernerjev niso bili sprejeti definitivni zaključki za odpravo brezposelnosti, se je raz- vila v spor in poljedelski tajnik Houston je zapustil dvorano.

Župan Rolph iz San Francisea, ki je prejšnji dan kritiziral kon- gres, ker ni nič storil za odpravo brezposelnosti, je predložil rezolu- cijo, ki priporoča, da se pred- sednik takoj vrne in skliče kon- gres, da reši najbolj važne postave, katerih ni sprejel prejšnji dan. Ta rezolucija je bila začetek spora.

Nastala je vroča debata in kon- čno je konferenca sklenila, da se rezolucija izroči odseku za rezolu- cije, da o nji poroča kasneje. "Z vsem spoštovanjem do gen- tlemanov, ki so nas nagovorili, moram reči," je prišel župan Rolph, "da nam niso povedali be- sede, ki nam že ni znana. Mi ni- smo prepotovali 3,000 milj, da sli- šimo, da bi moral vsak Američan imeti svoj dom, da je treba gra- diti dobre ceste, ampak da pronaj- demo, kako bo dobil siromašen ameriški junak delo, ki prosjači po newyorskkih cestah. Največ- ši sitedni glede delavskega položaja je tu v Washingtonu. Mi hočemo izvedeti, kaj se bo podzelo."

Rolphova rezolucija obsoja gradnjo ameriških ladij na Japonskem in Kitajskem in zahteva, da se te pogodbe takoj ertarajo, delo se pa izvrši v Ameriki. Dalje pripo- roča rezolucija, da se podjetniki pogajajo v vseh zadevah z delavci, da se tako odpravi nepokoj v in- dustriji.

Ko je bil stavljen predlog, da se rezolucija odkáže odseku, je sod- nik Cowgill iz Kansas Cityja iz- javil, da zborovalni red konferen- ce zahteva, da se rezolucija odká- že odseku, ne da bi bila čitana. Takoj je vstal sodnik Lewis iz Arizone in je protestiral proti ta- kemu parlamentarnemu redu.

Nastala je splošna debata. Ba- ker, župan iz Portlanda, Ore., je rekel, da so zapadni delegatje ne- zadovoljni z razpravami na konfe- renci in žele, da konferenca stori nekaj definitivnega. Pri teh besed- dah je poljedelski tajnik Houston zapustil konferenco.

V teku razprave se je neki dele- gat izrazil, da pozna devet dele- gatov, ki bodo zapustili konferen- co, preden bo končana, ker so ne- zadovoljni z razpravami.

William Pigott, delegat iz Seattle, Wash., je rekel, da je ves strah pred boljševizmom v Zdra- ženih državah vohel. Povedal je kako v Seattle rešujejo nepokoj v industriji.

ŠTRAJK PRISTANIŠČNIH DE- LAVCEV V NEW YORKU.

New York, N. Y. — Tukaj je za- stavkalo 16,000 mornarjev in de- lavcev na pristaniščnih ladjah. Stavka je popolna in štrajkarji so solidarni. Pristaniščni delavci niso zadovoljni z razsodbo vojnega de- lavskega odbora, ker jim ni pri- znan osemurnega dela in posebne- ga plačila po osemurnem delu. Delavci izjavljajo, če ne dobe nad- urno delo plačeno posebej, tedaj ostane osemurni delavnik le na papirju.

RUMUNSKÉ IZGUBE.

Pariz. — Rumunski časnikarski biro naznanja, da je v vojni padlo in umrlo za ratnami 332,000 ru- munskih vojakov.

VREME.

Danes gorkejšje, vzhodni vetro- vi. Solnčni vzhod ob 6:17 a. m. Solnčni zahod ob 5:46 p. m.

VLADA V NEMČIJI JE ZELO NA ŠIBKIH NOGAH.

VOJNI MINISTER NOSKE GROZI Z OBSEDNIM STANJEM.

Poročila o uličnih bitkah so zelo nejasna.

Berlin, 6. marca. — Gustav Noske, vojni minister, postane diktator Nemčije, če se zruši vlada. Taka je sodba v tukajšnjih vladnih krogih.

Slišijo se tudi glasovi, če se vlada mora umakniti, da bodo zavezni- ki obveščeni, da se Nemčija ne more ravnati po pogodbi premir- ja in da bodo zavezniške čete za- sedle še več nemškega ozemlja.

London, 6. marca. — "Central News" poroča iz Kodanja, da je spartakovecem ponesečil njih na- men, ki je bil zvezan s splošno stavko, in tukaj obéutijo, da je nevarnost minila. Vojni minister Noske ima na razpolago 60,000 vojakov.

Berlin, 6. marca. — Ameriški časnikarski poročevalci Henry Little je bil ranjen, ko se je v družbi Američanov peljal v avto- mobilu prek Aleksandrovega trga ob času nemirov.

Kasnejše so spartakoveci dva- krat ustavili avtomobil, ker so mislili, da v njem sede vladni uradniki.

Vlada je dobila čete na pomoč in vojni minister Noske grozi, da bodo Berlinčanje tako trdo oku- silo vojno stanje, kakor še nikdar prej, če so bodo nadaljevali iz- grede.

Protištrajkovno meščanako gi- banje ni doseglo uspeha.

Bazel, Švica, 6. marca. — Po poročilih iz Berlina se je vlada po- služila oklepni voz, da je po- gnala spartakovec z ulic. Po teh poročilih je splošna stavka pone- srečila.

Zveza z boljševiki.

London, 6. marca. — Po sem došlih informacijah je bavarska skla vlada v Monakovem popol- noma boljševiška in je v tesni zvezi z rusko sovjetsko vlado.

Izgledi so dobri, da se razširi mednarodni boljševizem po vsi Nemčiji iz Monakovega, kot glav- nega stana za boljševiško propa- gando.

Vodje stavke so dosegli sporazum z Ebertom.

Kodanj, 6. marca. — Po poročil- ih iz glavnega mesta Nemčije je prišlo do sporazuma med vodite- lji štrajka in vlado.

Štrajkarje so podpirali sparta- koveci; v bojih, ki so spremljali gibanje, je bilo mnogo oseb ubi- tih.

Poročilo pravi, da po sporazu- mu tvori vojaški in delavski svet organien del konstitucije.

Prva poročila pravijo, da je vojni minister Noske nagromadil v berlinskih predmestjih veliko vojaštva, da s silo zatre gibanje ljudske mase. Spartakoveci pa tu- di niso držali križem svoji rok in so v mesto vstihotapili topove iz centralne Nemčije.

Preden je prišlo do sporazuma, so spartakoveci zasedli dva in tri- deset policijskih postaj v Berli- nu.

Del mesta Halla je zgorel. Za- palili so ga z vžigalnimi bombami.

Vlada se pogaja.

Weimar, 6. marca. — Po daljši konferenci med vlado in odbo- rom delavskega in vojaškega sve- ta iz Berlina, ki ga vodi Julius Kalinski, so voditelji stavke pri- volji umakniti zahtevo, da se kaz- nujejo bivši kanjer, bivši prestol- naslednik, generala Hinden- burg in Ludendorff, toda je pod gotovimi pogoji. Pri volji so tudi odpoliceali splošno stavko.

Filip Scheidemann, minister brez portfelja, je pripravljen re- zignirati v petek.

Rezignirali bodo tudi člani cen- truma in demokratične stranke.

USODA NEMŠKEGA BRO- DOVJA SE NI DOLOČENA

SPOR MED JUGOSLOVANI IN ITALIJANI SE ZAKRPAVA?

Po prihodu Wilsona v Pariz pride kitajsko-japonski spor na dnevni red.

Pariz, 6. marca. — Angleški ministreski predsednik Lloyd Ge- orge je došel v Pariz in se zopet udeležuje posvetovanj velike pe- torice.

Na razpravo pride, kaj se zgo- di z nemškimi brodogovjem, ki se na- hujajo v Scapa Flawu. Potop nem- škega brodogovja so prvi priporo- čali britski pomorščaki in podpi- rali so jih ameriški izvedenci.

Nemške bojne ladje se nahaja- jo v tako žalostnem stanju da bi bilo treba za popravila vsake lad- je šteti \$1,000,000.

Po britskih nazorih bi stalo razdiranje ladij preveč, pa tudi tehnični vzroki govore proti ta- kemu delu.

Do sedaj niso še nič definitiv- nega sklenili in zadeva pride še le na razpravo.

Spor med Jugoslovani in Itali- jani se počasi zakrpa. Zdalj poro- čajo, da je meja med Trstom in Trbižem zopet odprta, ki jo je I- talija zaprla, odkar je morala ita- lijanska vojna komisija oditi iz Ljubljane.

Svet desetih razpravlja o sred- stvih za prevažanje živeža v sred- nju Evropo. Več železnic ne obr- atujejo radi teritorialnih sporov. Našlo so ključ, da razdele ži- vež, ki se je nagromadil v skladi- ščih, da ga pošljejo v kraje na Češkem in v Avstriji, v katerih strahuje ljudje.

Francózi napovedujejo, da pride sedaj do sporazuma med Itali- jani in Jugoslovani glede spornih vprašanj v Jadranu, odkar je Or- laudo govoril v Rimu, Italijanski minister je zahteval Reko, ni se pa dotaknil Dalmacije.

Jugoslovani ne zahtevajo le Dalmacije, ampak tudi Hrvaško Primorje in Istrijo s Trstom.

Po kompromisnih dogovorih se zdi, da so Italijani pri volji po- pustiti Jugoslovanom Spljet in Dubrovnik v Dalmaciji.

Do sedaj se še ne more reči, če se bo svet desetih pečal ta teden z novimi nemškimi mejami. Na- daljnjo posvetovanje o tej zadevi je odvisno, kakšni bodo mornari- ški in vojaški pogoji za Nemčijo.

Kadar se vrne predsednik Wil- son, se bo konferenca pečala s sporom med Japonsko in Kita- jem. Svet desetih bo lahko do 13. marca izvršil potrebno delo, da se bodo razprave osredotočile na Kiarčav in Šangaj.

KANADČANI POSLANI V KLAVNICO.

Toronto, Can. — Poslanec sir Sam Hughes, bivši minister za milico, je dejal v zbornici, da so oficirji, zapovedujoči kanadskim četam, po nepotrebnem žrtvovali človeška življenja, ker so jim u- kazali, da morajo naprej. Ta ob- tožba je povzročila splošno sen- zacija v zbornici.

Sir Sam je dejal, da je večkrat protestiral pri ministrskemu pred- sedniku Bordenu, ker so bili kan- adski fantje zastoj žrtvovali v raznih naskokih na bojišču. Čital je pismo, ki ga je pisal sir Robert- son, v katerem je protestiral radi nepotrebnih žrtv pri Cambrai, in ga je opozoril na masakre pri Lensu in Passchendaele, ki niso i- meli drugega namena kot glorifi- cirati zapovedujočega generala.

NAPIŠI NA NAGROBNIH SPOMENIKIH ODLOČAJO.

Dunaj, 6. marca. — Ententna komisija, se je odločila, da pre- iče napise nagrobnih spomni- kih, da reši spor med Poljaki in Čehoslovaki v Tišing v Šleziji. Preiskava je dognala, da je 90% napisov nemških in 10% polj- skih.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oklepaju n. pr. (March 15-19) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

BOJ PROTI VISOKIM CENAM.

Vojna je povsod podražila živila. Draginjo so občutili v nevtralnih in v vojno zapletenih državah. Zategadel ni nič izrednega, če so imele življenske potrebe visoko ceno na Francoskem. Čudno bi bilo, če bi v Franciji ne bilo draginje, kajti če so bile prizadete nevtralne države, ni mogla biti Francija izjema.

Ali nekaj se je zgodilo v Franciji, kar pogrešamo celo v nevtralnih deželah. Po brzobjavkah iz Pariza je vlada prišla do prepričanja, da je draginja v tesni zvezi z rekonstrukcijskim delom in da je treba znižati breme, ki ga nosi ljudstvo vsled draginje.

M. Vilgrain, podtajnik v ministrstvu za ljudsko prehranitev, je prejel navodila, da skuša prinesiti harmonijo v življenske razmere. Vilgrain je izdelal načrt, ki ga je vlada odobrila. Po tem načrtu je otvoril v petnajstih pariških okrajih prodajalne z jestvinami, tako da bodo v tem tednu odprte slične prodajalne že v vseh pariških okrajih. V teh prodajalnah bodo prodajali porcije, ki bodo vsebovale 3,616 kalorij in 113 gramov masti. Vilgrain upa, da s temi prodajalnami zniža prehranitvene troške za 40 odstotkov v enem mescu.

Francija ima pa tudi draginjo, kakeršne ne poznamo v Ameriki in na Angleškem, kajti zgoraj omenjena porcija je stala ob času odtovorenja prodajal v Parizu 60 centov, v New Yorku 38c in v Londonu 32c.

Detajlov o Vilgrainovem načrtu nimamo, toda njegova napoved, da mu bo mogoče znižati za 40 odstotkov prehranitvene troške v enem mescu, govori in obuja sum, da so draginjo povzročili profitarji, ki so izrabili vojno in navijali cene navzgor.

Kako se Vilgrainov načrt obnese, je danes še uganka. Ali Vilgrain je vedel, kaj govori, ko je dejal, da bo prehranitvene troške v enem mescu znižal za 40 odstotkov.

Če bodo ljudje v drugih državah videli, da se je obnesel Vilgrainov načrt za znižanje prehranitvenih troškov, bodo zahtevali, da se uvede povsod in napravi konec draginji.

ČRNOGORSKI KRALJ SE NOČE UMAKNITI.

Črnogorski kralj se je pritožil pri svetu velike petrice, da ne mara v Jugoslavijo. Njegova pritožba ni nič drugega kot navadna izjava, da hoče ostati še nadalje kralj in da se noče na ljubo kateri drugi dinastiji umakniti s prestola.

Nikita pač takole zaključuje: Če nisem jaz kralj, naj ne bo še Peter, če bo Peter kralj, hočem tudi jaz ostati na prestolu.

Vgovor kralja Nikita dokazuje, če se jugoslovanska država spremeni v monarhijo, ne bo nikdar miru. Če bo Peter kralj, bo nagajal Miklavž in koval spletke in zarote, če pa postane Miklavž kralj, ne bo všeč Petru in skušal bo spodriniti Miklavža. Ako se najde še tretji, nebodigatreba in postane kralj Jugoslavije, se bodeta Peter in Miklavž sprijaznila in rovala proti tistemu, ki ju je spodrinil s prestola.

Taki spori, ki se vodijo v interesu dinastij, ne morejo koristiti mladi jugoslovanski državi, še manj pa jugoslovanskemu ljudstvu, ki si je moralo z velikimi krvavimi žrtvami izvojevati svobodo in neodvisnost. Na dnevnem redu bi bili večni prepiri, kdo je opravičen od prestola, mesto da bi se zakonodajni zbori pečali z važnimi gospodarskimi in socialnimi problemi.

Ze zdaj se prepirajo med sabo tisti, ki si domišljajo, da imajo pravico, da postanejo kronani vladarji nad jugoslovanskim ljudstvom, dasiravno še to ljudstvo ni spregovorilo, da sploh želi kronanega vladarja. Iz tega lahko sklepamo, kakšni prepričani bi sledili, če bi kateri teh aspirantov za kraljevi "job", res postal kralj, drugi bi pa zpabili delo.

Jugoslovansko ljudstvo, ki se je ravnokar osvobodilo kronanega Habsburca, sploh ne želi kronanega vladarja, ampak njegova parola je jugoslovanska federativna republika, ker se zaveda, da z ustanovitvijo republike odpravi vse spore dinastij iz svoje države, ki si domišljajo, da so poklicane vladati Jugoslovane.

Aspirantje za kraljevi "job" naj počakajo, da se uklene mir in se snide ustavna skupščina na podlagi sploš-

ne, enake, direktne in proporcionalne volilne pravice. Takrat jim bo odgovorilo jugoslovansko ljudstvo po svojih zastopnikih in ta odgovor se bo glasil: jugoslovanska federativna republika.

Vesti iz stare domovine.

IZ URADA TISKOVNEGA ODESKA SRZ.

Italijani internirajo Hrvate.

Naprej, 10. decembra. Mali Lošinj 9. dec. Pred par dnevi je priplula semkaj francoska torpedovka A. R., ki jo je pozdravilo hrvatsko prebivalstvo navdušeno. Francoski poveljnik je obiskal hrvatsko čitalnico, ki je priredila pozdravni večer. Izročili so mu obširno spomenico o dogodkih na otoku, odkar so ga zasedli Italijani. Zaradi tega čina so Italijani pustili zapreti čitalnico in strogo prepovedali vsako zbiranje. Internirali so kaplana Simna Piziniča, učiteljco Viko in popa Pavačiča. Kot vzrok internacije so navedli, da so vsi trije inteligenti brez nujnega opravila in zato nevarni. Odvedli so vse tri s torpedovko v Pulj.

Italijani uvajajo latinski obredni jezik v cerkvi. — Naprej, 10. dec. — Lošinj, 9. dec. V Cumski so zahtevali Italijani od župnika Fugosiča, naj uvede v cerkvi latinski obred pri mašah, italijanske pridige in molitve. Ker se župnik ni hotel pokoriti temu povelju so mu zapovedali ta kraj zapustiti, sicer ga bodo internirali.

Shod na Javorniku. — Naprej, 10. dec. — V nedeljo, 8. decembra smo imeli na Javorniku zelo dobro obiskani ljudski shod. Predsedoval mu je sodr. Erlach. Na dnevnem redu je bila točka: Jugoslovanska država in delavstvo. O tem je obširno poročal sodr. Prepeluh. Razjasnil je sedanji politični položaj in istota o gospodarskem položaju v jugoslovanski državi ter ognjevit napadel kraljevo italijansko vlado, ki je zasedla slovensko ozemlje in reklamira Trst za Italijo. Na to je raztoževal na poljuden način naše gospodarske in socialne zahteve. Predlagana resolucija je bila sprejeta enoglasno in navdušeno. Za njim je sdr. Gabrijel paudarjal potrebo organizacije. Nato so nastopile na shodu navzoče delavske in kmetijske žene, ki so se pritoževale nad vojnimi odurohi, ki svoj posel nadaljujejo.

Nastopilo je še več govornikov. Kmet Svetlin je povdarjal potrebo, da delavstvo in mali kmetje združijo v bodočnosti. Shod je burno zahteval da se takoj odstavijo iz njihovih mest oba javorniškega mesarja in pa župan Mulej. Narodnemu odboru se je naložilo, da ta sklep ljudstva nemudoma izvede. Shod se je izvršil v najlepšem redu in miru.

Shod na Dobravi. — Nedeljski shod, ki se je vršil v hotelu pri Zajcu je bil dobro obiskani; oditi je moralo veliko ljudi, ki niso dobili prostora v prostorni dvorani. Tega shoda so se udeležili delavci, kmetje, žene in dekleta in fanti. Shod je otvoril sodr. Gabrijel. Nato je nastopil sodr. Prepeluh ki je imel za glavni predmet: Jugoslovanska država in delavstvo. Govoril je dve uri in navzoče občinstvo ga je poslušalo z velikim zanimanjem. Dotaknil se je tudi okupacije slovenskih pokrajin po italijanski armadi. Obsojal je to početje. Razložil je tudi politični položaj in načela, po katerih naj bi bila osnovana državna ustava. Potem je v poljudnih besedah razvil naš program gospodarski in socialni ter zlasti tudi utemeljil potrebo ločiti v novi državi cerkev od države. Končno je poudaril tudi dolžnosti ljudstva in delavstva; treba je vzdržati red in mir in ustitvariti gospodarski in politično organizacijo. Zbrano ljudstvo je mirno in pazno sledilo govorniku in njegovim izjavam burno prikrjevalo. Za njim je sodr. Gabrijel razložil pomen in potrebo delavske strokovne organizacije, ki bodi enotna, ne pa razcefrana po strankah, kakor pred vojno. Za to spada vse delavstvo v enotno močno in razredno zavedno strokovno organizacijo. Na shodu se je izvolil odbor 4 članov, ki naj izvede predprilavo za organizacijo. Ob navdušenju se je shod razel mirno in ob vzornem redu. Nemilo je pa dirnilo vse navzoče, da je nekdo poslal na shod 8 orožnikov z nadporočnikom na čelu, ki so se sprehajali z nasajenimi bajone-

ti pred zbirališčem. Smo pač še vedno v policijski Avstriji. Zahtevamo odločno, da se dožene, kdo je to odredil. Ali nas oblast nalašč ovira, kadar razlagamo ljudstvu novi čas, njegove naloge in ljudstvo opominjamo, da v svojem lastnem interesu vzdrži red in mir. — Naprej, 10. dec.

Živela svobodna demokratična Jugoslavija. — Naprej, 10. dec. — Svobodna? Da. Odurohom in krvivesom se pri nas godi še zmirrom dobro, ne pa delavecem. Čemu se še mučimo z delom, čemu? Mi stradamo, zmrzujemo, hodimo na delo raztrgani kot potepuhi in vse to za svoje delo; pijavke, pa se rede in maste ob naših žuljih; svobodna demokratična Jugoslavija jih pa podpira vnjih oduroštvu. Slučaj: Laziš dva tri mesece okoli visokih vladnih gospodov in beračih za par stotov premoaga. Naposled se te usmilijo in ti ustrežejo zato, da te odpravijo. Dobiš nakaznico na nekaj stotov premoaga in hvaležen si za ta dar, četudi ga moraš plačati po naravnosti nesramni ceni 10 K za 100 kg. To pa še ni dovolj. Z naznanilom te izroči slavna demokratična vlada krvivesu, da ti računa za dovoz premoaga 4. K za 100 kg. Tako te stane 100 kg premoaga — večkrat polovico kamena vmes — čuje in strnišite, 14 K. Ni li to odurošivo? Može ki si so prisvojili vajeti Jugoslavije ne pojmiyo, ne morejo pojmiti bede proletarcev, ne morejo vladati demokratsko. Kaj nam koristi, če so ti gospodje milostno povabili medse enega naših mož — morje ne bo nič manj slano, če vliješ vanj korec studenčice. Tu je treba samogomoči. Naj delajo oni, ki se sedaj pasejo, čemu bi delali in krvaveli mi zanje.

Policijsko nadlegovanje. — Naprej, 27. dec. — Prijatelj nam piše: V soboto zvečer sedim s prijateljem v gostilni, kar stopi v izbo vojaška-policijska patrulja in stražnik naju robato narbuli: "Kaj pa z vama?" Začuden nad takim vprašanjem oziroma pozdravom, ga vprašam, kaj pravzaprav hoče, nakar mi odgovori, da naj se legitimiram in naj mu izročim orožje. Se bolj začuden ga pogledam in su pokážem svoj nožič. Ali mož postavse s tem ne zadovolji in hoče od mene revolver. Povem mi, da z revolverjem ne morem postreči in mu pokažem svojo policijsko zglasnico. Šele ko mu pokažem vojaško odpuštnico, je mož zadovoljen in odide, ne da bi to proceduro ponovil pri ostalih gostih. To policijsko nadlegovanje presega vse meje, ki smo jih bili navajeni pod policijsko Avstrijo. Ali ne bi kazalo uvesti znak, ki bi jih nesumljivi državljani nosili okoli vratu, da se policijskim onganom olajša poslovanje, mirnim gostilniškim gostom pa prihrani ta skrajno mučna procedura? Vpeljimo jih vsaj za poskušnjo.

Višek smešnosti. — Naprej, 26. dec. — Prijatelj lista piše: Nek ljubljanski tehnik (Domoljub; opomb. tisk. ods. SRZ) ima korespondenta, ki je uvrstil tudi duhovne gospode v vojaške črže. V dveh dopisih je dognal, da je dekan toliko kot "general", župnik z izpitom pa toliko kot "major". Če bo ta dopisnik počasi tudi gospode uniformiral, bo še boljše; za naziv in naslov ne bomo v zadregi in prav lepo, se bo n. pr. slišalo: Gospod duhovni major, prepokorno javljam itd. Vos plaudite amici.

Na dan z imenom. — Naprej, 30. dec. — "Jugoslovija poročil" da je neki polkovnik 14. t. m. (dec. 1919) se predzrnil nekoga vojnaka pred domobrankso vojašnico oklofutati. Če je to resnica, potem na dan z imenom tega suroveža. Klofutati moža, ki se ne sme braniti, je gotovo tudi izredna korajža, kajero so morda v Avstriji nagradili, z ordni, tukaj jo bomo pa z brci — iz armade. Ta bi bila lepa, da bomo v naši vojski trpeli stari ton in nekdanje surovosti. Take "stebre" armade bomo porušili do tal, in če so ti stebri še tako aktivni. Z imenom dotičnega polkovnika na dan in sicer brez strahu, da spoznamo junaka takega kalibra. Vsaka prizanesljivost bi bila v tem slučaju neumestna.

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZDRUŽENJE.

Izvrševalni odbor:

August Aučin, Miss Mary Aučin, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Ethin Kristan, Mat Pogorelec, Janko N. Rogelj, Wm. Russ, Anton J. Terbovec, Jože Zvertnik.

Nadzorni odbor:

Ivan Krešič, New York City; J. Kvartir, Morgan, Pa.; Joško Oven, Detroit, Mich.

Centralni odbor:

F. Aleš, L. Benedič, J. Terček, Paul Berger, F. Hostich, V. Čankar, F. Černe, Jos. Duraj, J. Kravmar, J. Frits, F. Gottlicher, J. Govekar, M. Jurkac, J. Kalan, J. Kollich, L. Kršini, I. Molek, T. Metz, M. Mentzer, J. Razel, A. Slabe, A. H. Skubic, A. Suler, J. Terčelj, A. Vidrih, M. Vrhovec, F. Zaitz, A. Zornik.

Glasiła:

Mesečnik: Čas; tednik: Proletarac; dvotidnik: Glas Svobode; dnevnik: Prosveta, Enakopravnost, Glas Naroda.

K. S. R. Z. pridružene in obialvene centralizirane podporne organizacije.

Slovenska Narodna Podporna Jednota (približno 18,000 članov); Jugoslovanska Katališka Jednota (približno 8,000 članov); Slovenska Delavska Podporna Zveza s Dr. Sv. Barbare (približno 4,000 članov); Slovenska Svobodoljubna Podporna Zveza (nad 5,000 članov); Jugoslovanska Podporna Zveza Sloga (približno 2,000 članov). Vsa pisma in denarna poljiljave naj se pošiljajo na sledeči naslov.

ANTON J. TERBOVEC, 3637-3641 W. 26th St., CHICAGO, ILL.

Izjava.

Spodaj podpisana Minka Aleš, stanujoča na 2124 Crawford Ave., Chicago, Illinois, izjavljam:

1. Od A. J. Terboveca, glavnega tajnika S. R. Z. sem dobila dne 24. februarja pisino sledeče vsebine:

"Febr. 19, 1919.

Slov. Repub. Zdrúženje, Chicago, Ill.

Gospodje:—

Nabiralateljca za milijondolarski fond Minka Aleš je pod napačnimi pretvezami izvabila od naju podpore v namen, za katerega SRZ. ne dela in ne zbira tega fonda, zato's tem zahtevava v 48 urah nazaj svote, katere sva dala in sicer: John Pečnik, 2644 So. Ridgeway Ave. \$10.00 (reči deset), in John Oman, 3047 So. Avers Ave. \$5.00 (reči pet).

(Podpis) Johan Oman
(Podpis) John Pečnik.

2. To pismo, ki ga je dobil glavni urad SRZ. dne 24. februarja, ima podpisana Johan Oman in John Pečnik, ki oba živita v okrožju poštnege urada Hawthorn; oddano pa je bilo na poštni postaji Pilsen, v katerega okrožju je slovensko župnišče v Chicagi. Datirano je bilo 19. februarja.

3. V pondeljek večer, 24. februarja sem šla skupno z gospodično Kattie Pirčevio in g. Frank Zajcem do gori omenjenega Johan Omama in John Pečnika in v prisotnosti teh dveh prič in žen gg. Omama in Pečnika sem izvedela sledeče:

Rev. Kazimir Zakrajšek, ki je bil slučajno zvedel, da je g. Pečnik daroval \$10.00 za SRZ. in da je tudi g. Oman prispeval v milijondolarski fond, je pisal za oba g. Pečniku, da naj zahtevata denar nazaj, češ da zbira S. R. Z. nepostavim potom, da je Minka Aleš nepostavim potom izvabila denar od njih v namen, za katerega S. R. Z. ne dela in ne zbira tega fonda, in da jim (to je S. R. Z. in Minki Aleš) ta dva darovalca lahko napravita veliko sitnosti s policijo. V pisnu pišeta Minki Aleš, da zahteva denar nemudoma nazaj, in ako nečeta pisati sama, tedaj napiše pismo on sam (to je Rev. Zakrajšek), ona pa naj ga podpiseta in vrmeta Zakrajšku, ki ga bo odposlal na določeno mesto. To pismo sem osebno čitala, čitala sta ga tudi gđc. Pirčeva in g. Zajc. Podpisan je bil Rev. Zakrajšek; pisava je ista, kakor ona na pismu, poslanem na glavni urad S. R. Z. in podpisanem od gg. Omama in Pečnika.

4. Ko smo bili, kakor omenjeno vsi trije pri Johan Omanu na domu, je g. Oman izjavil pred nami, da nisem izvabila denarja od njega pod NAPAČNIMI PRETVEZAMI, pač pa da je "zvedel, da se Kristan vozi v Washington, a za njegov denar se on ne bo vozil in zaradi tega on zahteva denar nazaj." Jaz sem na to omenila, da pobiram prostovoljne prispevke LE OD LJUDI, KI SE ZAVEDAJO, V KAKŠEN NAMEN DARUJEJO; od rojakov, ki ne pojmiyo in ne razumejo dela S. R. Z. ne maramo prispevkov. In denar sem mi radi tega vrnila, na kar mi je gospa Helen Oman izdala sledeče potrdilo: "Podpisana potrjujem, da sem prejela nazaj svoto \$5.00, ki sem jih prispevala v milijondolarski fond.

(Podpis) Helen Oman."

K temu naj opomnim, da je bil pod hesedilom Rev. Zakrajškovega pisma na S. R. Z. podpisan "Johan" Oman, potrdilo za vrnjeni denar je podpisala gospa "Helen" Oman.

5. Odtod smo šli g. Pečniku. G. Pečnik se je čudil na kakšen način je Rev. Zakrajšek zvedel za njegov naslov in niti ni vedel kakšen namen naj bi imelo Zakrajškovo pismo. Povedal je, da je v NAGLIČI prečital Rev. Zakrajškovo pismo, posebno tisti odstavek, v katerem pravi Rev. Zakrajšek, da je Minka Aleš POD NAPAČNIMI PRETVEZAMI IZVABILA PODORO OD MENE IN MOJEGA SOROĐNIKA OMAMA in da S. R. Z. ne dela in ne zbira tega fonda; ker je nekaj slišal, da kolektajo ljudje, ki nimajo pooblastila od S. R. Z., si je mislil, da je tudi Minka Aleš ena tistih nepooblaščenih kolektaric in zato sem podpisal na od Rev. Zakrajška spisano pismo in naslovljeno na S. R. Z. Mahinacije Rev. Zakrajška niso bile njemu znane in KER JE BIL PRIPRAVLJEN DAROVATI S. R. Z. ZA MILJONDOLARSKI FOND, JE ODKLONIL POVRNITEV DAROVANIH \$10.00.

(Podpis) Minka Aleš.

Resničnost gorenje izjave potrjujeva mi dva spodaj podpisana: Kattie Pire in Frank Zajc, ki sva bila prisotna ves čas obiska Minke Aleš pri gg. Oman in Pečnik in konstatirava, da sva imela oba Rev. Zakrajškova pisma v naših rokah in ju prečitala. To potrjujeva z našinima lastnoročnima podpisoma.

(Podpis) Kattie Pire.
(Podpis) Frank Zajc.

State of Illinois)

)SS.

County of Cook

Sworn and subscribed to before me a Notary Public in and for said County and State, this fifth day of March, 1920.

(Pečat)

(Podpis) W. Parker.
Notary Public.

My Comm. exp. Febr. 11th, 1922.

DOPISI.

Oglesby, Ill. — V tukajšnjem mestu se bodo vršile primarne volitve za tukajšnji meadni odbor in sicer za takozvani "Commission of Government". Izvoliti moramo namreč štiri komisarje in enega župana.

Nato odgovorno mesto je treba postaviti možu, kateremu je v resnici blagor ljudstva mar, ki zastopajo težnje in interese meščanov-voilceev. Na nas volilcih je ležeče, da izvolimo na ta odgovorna mesta moža, ki bodo znali voditi gospodarstvo mestne občine in sicer bolje, kot so dotedajni. Ta nova oblika mestnega odbora se bo precej razlikovala od prejšnje, kajti prej je imel župan vso moč in občinski odborniki (aldermani), so bili svetovalci. Toda sedaj bodo pa imeli ti štirje komisarji in župan, vsi enake pravice. Kar bodo ti sklenili, bo šele postava. In ravno radi tega je na nas ležeče, kakšne moše bomo izvolili.

Ker je nas Slovencev precej naseljenih v tukajšnji naselbini, ki smo volilci, smo postavili svojega kandidata za mestnega komisarja in sicer Joe Menzina. Dolžnost vsakega slovenskega volilca je pri teh mestnih volitvah, da vsakdo odda svoj glas za omenjenega rojaka. Vsakdo naj pomisli na prejšnje delovanje nekaterih občinskih svetovaleev, kot n. pr. za časa strajka pri tukajšnji cementni tovarni. Nikar se ne dajte pregovo-

riti in iti na limanice, ker vam bo... Bodite složni in agitirajte tudi...

Hibbing, Minn. — Bojni vihar, ki je razsajal v Evropi, je potihnil...

Hibbing, Minn. — V tukajšnji naselbini se je pripetil slučaj, katerega ne morem in tudi ne smem...

prodaja ena steklenica žganja po \$7. Slovence stane že ta...

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 9. aprila 1904. Inšorp. 17. junija 1907 v dr. Illinois.

Mascoutah, Ill. — Resnica v oči... pravi star slovenski pregovor...

Toda še veliko je ljudi, kateri nočejo verjeti v te velikanske iz...

V tukajšnji naselbini je še precejšnje število Slovencev in Hrvatov...

Wilkes-Barre, Pa. — Cenjenim rojakom v Miners Mills, Luzerne, Nanticoke, Rhone, Peymouth...

GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922. Izvrševalni odbor. UPRAVNI ODBOR. PREDSEDNIK: Vincenc Canjkar...

So pač vsakovrstni ljudje; nimajo itak vseeno naj bo narod pod to ali ono vlado...

Spanska influenza je obiskala tudi našo naselbino in zahtevala nekaj žrtev med Slovencei...

Slisal sem tudi, da je umrl John Skubie in sicer koncem decembra meseca t. l. Pri tem sem slisal tudi, koliko je duhoven računil...

Blagovolite upoštevati to naznailo. Vaš za svobodo naroda L. Krašna, tajnik, 634 Main St., Johnstown, Pa.

Nadzorni odbor. Tiskovni odbor. ZDRUŽITVENI ODBOR. PREDSEDNIK: Frank Aleš...

Nasa narodna dolžnost je, da pomagamo našim rojakom v stari domovini do svobode in prostosti...

V večina našega ljudstva je na strani samoodločevanja narodov in podpirajo SRZ...

Ko je bila skibena seja tukajšnjih delavcev, da bi ustanovili delavsko organizacijo...

Proda se farma dve po 40 akrov ali pa tudi samo 40 akrov...

Možje in žene. Ne delajte napak, čemu ne bi vedno rabili najstarejšega, zmogljivega in skušenega...

Ne dopustimo, da bi bil naš narod potupljen. Ne dopustimo, da bi se ošabni tujec izprehajal po naših krasnih krajih...

Večina našega ljudstva je na strani samoodločevanja narodov in podpirajo SRZ...

Ko je bila skibena seja tukajšnjih delavcev, da bi ustanovili delavsko organizacijo...

Proda se farma dve po 40 akrov ali pa tudi samo 40 akrov...

Naravna spomladanska zdravila. Izčistijo kri, šelodec in vse notranji del telesa. Rabite varna, zdrava, nenavarna staroznana in delujoča družinska predpisana zdravila kot

Ne dopustimo, da bi bil naš narod potupljen. Ne dopustimo, da bi se ošabni tujec izprehajal po naših krasnih krajih...

Večina našega ljudstva je na strani samoodločevanja narodov in podpirajo SRZ...

Ko je bila skibena seja tukajšnjih delavcev, da bi ustanovili delavsko organizacijo...

Proda se farma dve po 40 akrov ali pa tudi samo 40 akrov...

Možje in žene. Ne delajte napak, čemu ne bi vedno rabili najstarejšega, zmogljivega in skušenega...

Ne dopustimo, da bi bil naš narod potupljen. Ne dopustimo, da bi se ošabni tujec izprehajal po naših krasnih krajih...

Večina našega ljudstva je na strani samoodločevanja narodov in podpirajo SRZ...

Ko je bila skibena seja tukajšnjih delavcev, da bi ustanovili delavsko organizacijo...

Proda se farma dve po 40 akrov ali pa tudi samo 40 akrov...

Možje in žene. Ne delajte napak, čemu ne bi vedno rabili najstarejšega, zmogljivega in skušenega...

Ne dopustimo, da bi bil naš narod potupljen. Ne dopustimo, da bi se ošabni tujec izprehajal po naših krasnih krajih...

Večina našega ljudstva je na strani samoodločevanja narodov in podpirajo SRZ...

Ko je bila skibena seja tukajšnjih delavcev, da bi ustanovili delavsko organizacijo...

Proda se farma dve po 40 akrov ali pa tudi samo 40 akrov...

Možje in žene. Ne delajte napak, čemu ne bi vedno rabili najstarejšega, zmogljivega in skušenega...

Ne dopustimo, da bi bil naš narod potupljen. Ne dopustimo, da bi se ošabni tujec izprehajal po naših krasnih krajih...

Večina našega ljudstva je na strani samoodločevanja narodov in podpirajo SRZ...

Ko je bila skibena seja tukajšnjih delavcev, da bi ustanovili delavsko organizacijo...

Proda se farma dve po 40 akrov ali pa tudi samo 40 akrov...

Možje in žene. Ne delajte napak, čemu ne bi vedno rabili najstarejšega, zmogljivega in skušenega...

Ne dopustimo, da bi bil naš narod potupljen. Ne dopustimo, da bi se ošabni tujec izprehajal po naših krasnih krajih...

Večina našega ljudstva je na strani samoodločevanja narodov in podpirajo SRZ...

Ko je bila skibena seja tukajšnjih delavcev, da bi ustanovili delavsko organizacijo...

Proda se farma dve po 40 akrov ali pa tudi samo 40 akrov...

Možje in žene. Ne delajte napak, čemu ne bi vedno rabili najstarejšega, zmogljivega in skušenega...

Ne dopustimo, da bi bil naš narod potupljen. Ne dopustimo, da bi se ošabni tujec izprehajal po naših krasnih krajih...

Večina našega ljudstva je na strani samoodločevanja narodov in podpirajo SRZ...

Ko je bila skibena seja tukajšnjih delavcev, da bi ustanovili delavsko organizacijo...

Proda se farma dve po 40 akrov ali pa tudi samo 40 akrov...

Možje in žene. Ne delajte napak, čemu ne bi vedno rabili najstarejšega, zmogljivega in skušenega...

Ne dopustimo, da bi bil naš narod potupljen. Ne dopustimo, da bi se ošabni tujec izprehajal po naših krasnih krajih...

Večina našega ljudstva je na strani samoodločevanja narodov in podpirajo SRZ...

Ko je bila skibena seja tukajšnjih delavcev, da bi ustanovili delavsko organizacijo...

Proda se farma dve po 40 akrov ali pa tudi samo 40 akrov...

Možje in žene. Ne delajte napak, čemu ne bi vedno rabili najstarejšega, zmogljivega in skušenega...

Ivan Piskar.

Jože Kovačič.

Popotnik.

Popotnik.

POZORI! Pozlačena ura za samo \$6.95. EUROPEAN WATCH CO., 1418 W. Division St., Dept. 22, A., Chicago, Ill.

Z ognjem in mečem.

ZGODOVINSKI ROMAN.
Poljaki spisal Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

Toda Čarnota se je motil, ko je mislil, da se polkovnik oglasi za vojsko. Krečovski je sprevidel, da more sedaj ali nikdar dobiti od ljudovlade ona starostva in dostojanstva, o katerih je sanjari. Domislil si je, da pomirjajoč kozake, se bodo trudili pred vsem, da njega pridobijo. Temu ne bo mogel nasprotovati krakovski vojvoda, ker je sedaj ujet in v zaporu. Jel je tako govoriti:

„Moja stvar je, da se bijem, ne pa posvetujem; ker je pa tako prišlo, izpovem tudi jaz svoje mnenje, ker sem z vami vred že zaslužil to čast. Začeli smo vojsko, da dobimo nazaj našo prostost, naše pravice; sedaj pa piše braclavski vojvoda, da se imajo uresničiti naše želje. Torej, ali se bodo, ali ne bodo. Če nam ne ugodijo — ho vojska! Če pa ugodijo — mir! Čemu zaman prelivati kri? Naj pomirijo nas, mi pa pomirimo prostake in vojske ho konec. Naš oče Hmelnički je kaj dobro vse naravnal, da se namreč držimo kralja, ki nam podela za to primerno nagrado. Če se ho gospoda ustavljala, nam kralj rad dovoli, da ž njimi obračunamo in obračunili bomo. Ne svetujemo, puščati domu Tatara. Naj se utabore na Divjih Poljih in počakajo tamkaj, dokler se ne poravnava naša zadeva.“

Hmelničkemu se zjasni lice, ko sliši te besede. Ogromna večina polkovnikov je zahtevala, naj preneha vojska in se pošljejo poslanci v Varšavo ter naprosijo vojvodo iz Brusilova, da pride sam sklep pogodbo. Čarnota je še kričal in protestiral, toda Krečovski je uprl vanj svoj grozni pogled.

„Čuj Čarnota!“ reče, „ti kričiš in vpiješ po vojski in prelivanju krvi. Ko so pa pod Korsunom šli na te peči Dmohovskega, evlil si kakor prase: „Braty ridnyje, spasajte (rodni bratje, rešite me!)“ ter bežal pred vsem svojim polkom.“

„Lažek!“ zakričal Čarnota. „Jaz se ne bojim ni Lahov ni tebe!“

Krečovski je stisnil buzdovan ter skočil k Čarnoti; — tudi drugi polkovniki so se jeli groziti s pestmi hadzijskemu polkovniku. Znovič nastane hrup. Na majdanu pa je rjovel narod kakor čreda divjih zabrov (turov).

Sedaj vstane znova Hmelnički:

„Gospodje polkovniki!“ reče, „sklenili ste, da se naj pošlje v Varšavo poslanstvo, ki priporoči našo zvesto službo najjasnejšemu kraljevemu veličanstvu ter ga poprosi nagrade. Kdor le hoče imeti vojsko, ta jo lahko ima; ne s kraljem, ne z ljudovlado, ker mi se z njima še nikdar nismo vskovali, marveč z največjim našim sovražnikom, ki je kozaška krvi že ves rudeč, ki se je že pod Starecem oskrnil z njo in se maže še sedaj, kuhajoč sovraštvo do zaporoške vojske. Poslal sem mu po poslancih pismo ter ga prosil, naj odjenja od onega sovraštva. On pa jih je rabeljski pomoril, ne spoznavši me vrednega odgovorja; s tem je onečastil vso zaporoško vojsko. Sedaj je prišel iz Zadržepca, razdalj Pogrebišče in ljuto kaznoval nedolžne ljudi, katere sem bridko objokoval. Na to, kar so mi danes jutro naznanili, je odšel v Nemirov; in tadi tam nikomur ni prizanesel. Ker se Tatari vsled strahu nočejo dvigniti nanj, je pričakoval, da v kratkem senkaj pridere, da bi nas nedolžne ugonobil, a to proti volji najjasnejšega kralja in vse ljudovlade. V svoji okabnosti se že za nikogar več ne briga; kakor se šopiri sedaj, tako je pripravljen nasprotovati tudi kraljevi volji.“

V zbirališče vse umolkne. Hmelnički si oddahne ter nadaljuje:

„Bog nas je nagradil z zmago nad hetmani; toda on je hujski od hetmanov in drugih vojskovodij. Če se sam dvignem nanj, takoj bi po svojih prijateljih razprijl v Varšavi, da nočemo miru in se pred kraljem bi očrnil našo nedolžnost. Da se to ne zgodi je treba, da kralj in vsa ljudovlada zve, da nočem vojske, da mirno sedim in da nas on prvi napada z vojsko; — jaz se torej ne smem ganiti, ker se nočem izneveriti besedi, ki sem jo dal gospodu vojvodu braclavskemu. Da pa ta vražji sin naše moči ne zdrobi, treba semu je upreti in ga zdrobiti, kakor smo ugonobili naše sovražnike pri Zlatih Vodah in na Korsun. Zatorej vas, gospoda, prosim, da odidete prostovoljno nanj; sam pa bom med tem pisal pismo kralju, da ste to sami storili, ker je bilo treba, da se ubranimo Višnjeveckemu.“

Zopet molk. Hmelnički si oddahne ter nadaljuje:

„Kdo izmed vas, gospoda, se torej hoče pokusiti z njim? Dam mi dovolj vojske, samih vrlih molojev in topove, da z božjo pomočjo premaga tega našega sovražnika.“

Polkovniki po vrsti molče.

„So doted tisoč zbrane vojske mi dam?“ reče Hmelnički.

Tisina.

A vendar so bili tam zbrani sami nevstrašeni vojaki, katerih bojni kriki so večkrat odmevali do varigradskega obzidja. Morebiti se je vsak izmed njih bal izgubiti pridobljeno slavo v boju s strašnim koncom Jeremijo.

Hmelnički obrača pogled po polkovnikih, ki so pobesali svoje oči v tla. Lice Vilovskega je zarudelo jeze.

„Poznam molojea.“ reče tužno Hmelnički. „ki bi se odzval na ta moj poziv in se lotil tega početja, toda njega ni tukaj.“

„Bohum?“ odzove se neki glas.

„Da, Bohum. On je stajl že eden Jeremijev polk v Vasilovski, pa so ga nekoliko oprazkali v boju in radi tega leži sedaj bolan v Cerkasu s smrtjo se boje. Kjer njega ni nikogar, on kakor vidim. Kje je kozaška slava, kje so Pastuki, Na levaški, Lohode in Ostranovi.“

A tem trenutku se dvigne glas s srednje rasti, širok z mračnim licem, ognjeno zarudeli brkami in zelenimi očmi.

„Jaz pojdem!“ reče, stopivši k atamanu. Bil je Maksim Krivonos. Zbrani poveljniki zaženo krik: „Slava!“ On pa se je uprl z buzdovanom v bok ter reče s hri-pavim, pretrganim glasom: „Ne misli si, hetman, da bi se bil jaz bal. Bil bi se takoj oglašil, toda misli sem si: So še drugi boljši! Ker le nobeden neho iti, pojdem pa jaz. Drugi imajo glavo in roke, jaz pa sem brez glave ter imam samo rok in sabljo. Za to me je mati rodila. Vojska mi je mati in sestra. Višnjevečki mori, — moril bom tudi jaz; obeša ljudi, — obešal jih bom tudi jaz. Daj mi, gospod hetman, vrlih molojev, ker s prostaki nič ne opravim z Višnjevečkim. Tako torej pojdem premagat gradove, pobijati, moriti, obešati! Na pogibelj njim belo-ročkom!“

Drugi ataman stopi naprej.

„Jaz pojdem s teboj, Maksim!“

„Tudi Čarnota, Hladki in Nosač pojdejo s teboj.“ reče Hmelnički.

„Pojdemo!“ odzvali so se soglasno. Vzged Krivonosa jih je napolnil z novim pogumom.

„Na Jaremo! Na Jaremo!“ zahrume kriki v tolpi. Posvetovanje se je čez kratko spremenilo v pijančevanje. Polki, namenjeni spremljati Krivonosa, so pili na smrt, — ker so tudi šli v smrt. Molojeji so to dobro vedeli, pa v njih prsih ni bilo strahu. „Raz maty vodyla!“ (za to nas je mati rodila) so ponavljali za svojim novim vojskovodjem ter niso več pomilovali svoje usode, kakor je to vedno v navadi pred smrtjo. Hmelnički jim ni branil piti; da še sam jih je spodbujal. Pijančevali so tudi prostaki ter začeli peti pesmi v stotisoč glasovih. Razprašeni po taboru priročni konji, ki so dirjali, da se jim je prah valil izpod kopit, delali so nepopisljiv nered. Odganjali so jih z kričem, zbadanjem in smehom. Tolpe so se klatile poleg reke, streljale in vinile celo v hetmanovo stanovanje; ta je naposled Jakuboviču ukazal, naj jih razpodi. Začel se je pretep, ki je trajal, dokler ni nagla ploha razpabila razgrajalec pod vozove in šotore.

Na večer se je razburilo nebo v pravo nevihto. Črni je donel od onega konca oblakov do drugega. Blisk je osvetljeval vso okolico, sedaj z belo, sedaj z rdečo svetlobo.

Pri bliskih in gromu je odhajal iz tabora Krivonos, vodeč svojih šestdeset tisoč izbranih bojevnikov in prostakov.

XI

Krivonos je šel iz Bele Cerkve na Skvir in Pogrebišče v Mahnovko. Kjer je šel mimo, tam so izginiti sledovi človeškega življenja. Kdor se mu ni pridružil, poginil je pod mečem. Požgal je celo setev, lesove in sadonosnike, a knez je med tem na drugi strani izvrševal ugonobljenje.

Po razdejanju Pogrebišča je Jeremijeva vojska pobila še nekoliko večjih oddelkov vstajnikov ter se utaborila pod Rajgradom. V teku onega meseca skoraj niso stopili s konj, da so že popolnoma oslabei, pa tudi smrt je zdatno zmanjšala njih število. Treba je bilo se oddahnuti, ker so roke teh kosecev že medlele krvave košnje. Knez sam je jel misliti, ali bi ne kazalo dati odduška vojski, ter oditi za nekaj časa v kak mirnejši kraj, da si vojska počije in nabere novih moči. To je bilo posebno potrebno radi konj, ki so bili bolj kostnjakom podobni, ker že nad mesec dni, s samo travo se živče, niso zrna dobivali. Po odmoru onega tedna je došla novica, da se bliža pomoč. Knez je takoj odjezdil prišlecom nasproti. — Res je srečal gospoda Jana Fiškeviča, vojvodo kijevskega, ki je pripeljal poldruhi tisoč dobrih ljudi. Za nji mas prišli gospod Kristof Fiškevič, podpodnik braclavski, mladi Aksak, še mladenič z dobro oboževanim huzarskim praporom in mnogo plemstva, na primer: gospodje Senjut, Poljubinski, Žitinski, Jelovski, Kirdej, Bogoslavski; nekateri s spremstvom, drugi brez njega, skupaj okoli dva tisoč konj, razun družine. Knez se je močno razveselil ter gospoda vojvodo hvaležno povabil v svoje stanovanje; ta se ni mogel dosti načuditi njega obštvu in priproutosti. Knez, živče v Ljubnem po kraljevó, ni si dovolil na pohodih in vojski nikakega razkosja, da je bil vojakom v zgled. Nastanil se je v mali sobani, v katero je gospod kijevski vojvoda le s težavo prišel radi svoje velike in debele postave. V sobi si videl le mizo, lesene klopi in naslonjač, pokrito s konjsko kožo, in s slamo napolnjeno vrečo, na kateri je spal streljaj, pripravljen vedno na gospodarjevo povelje. Ta priproutost je močno osupnila vojvodo, ki je ljubil ugodnost ter se rad valjal po preprohah. Vstopivši v sobo, začudeno pogleda kneza. Dasi ga je večkrat videl na zborih v Varšavi ter bil celo njegov daljni sorodnik, vendar ga ni še dobro poznal. Šele ko začne govoriti z njim, spozna, da ima opraviti z nenavadnim človekom. In ko, star senator in star vojak, nevarjen trkati svoje tovariše po ramah, ki je ogovarjal knez Dominika Zaslavskega z besedami: „Moj ljubi!“ on zaupnik kralja samega, ni mogel svobodno občevati z Višnjevečkim, dasi ga je knez prijazno sprejel ter mu bil hvaležen za pomoč.

„Gospod vojvoda.“ rekel mu je, „hvala Bogu, da ste prišli s čilimi ljudmi. Jaz sem s svojimi že popolnoma opešal.“

„Videl sem na vojskalah vaše knezje svetlosti, da so močno utrujeni ti reveži, kar tudi mene močno boli, ker sem prišel s prošnjo, da bi mi vaša knežja svetlost prihitela na pomoč.“

„Potrebujete mar ujnje pomoči?“

„O, pa se kako! Privrelo je deset tisoč te drhali, katerim načeljuje Krivonos, ki je bil, kakor sem slišal, poslan proti vaši knežji svetlosti. Izvedevši pa, da ste odrinili h Kostantinovu, napotil se je tje kaj in oblegal na poti mojo Mahnovko ter pustil tako, da tega jezik povedati ne more.“

„Šibal sem o njem in ga tukaj čakal; ker me je pa zgrešil, vidim, da ga moram sam poiskati. Res, tu se mudi. Koliko vojske imate v Mahnovki?“

„V gradu je še dve sto Nemcev, ki se vtegnejo vstrajati nekaj časa. Najhuje pa je, da se je zbralo mnogo plemstva z rodbinami v mestu, ki je le slabo zavarovano in se dolgo brani ne more.“

„Res, tu se mudi.“ ponovi knez.

Severova zdravila zdravijo zdravje v družinah.

Kašelj v Februarju

kakor kašelj v drugem času izgine hitro, ako se takoj pravino zdravite. Nikdar vam ne bo šel zaupati v zdravilo, ki je bilo od leta 1881 priznano kot prijetno zdravilo proti kašlju. Njegovo ime je

Severa's Balsam for Lungs

(Severov Balsam za Pljuča). Dobi se v vseh lekarnah. Kupite ga lahko kadar ga rabite. Dobro je pa da ga imate steklenico vedno v hiši. Zavarovanje je proti kašlju, prehladu, hripavosti in bolečini v grlu. Poskusite ga danes. Cena 25 in 60 centov.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Možne, ki plačujete račune za obuvalo cele družine.

Mr. H. M. Foreman hodi 18 milj na dan, ker je pismonoša v Allentown, Pa. Iznašel je, da čevlji z navadnimi podplati trpe en mesec. Pravi pa, da je nosil par čevljev z Neolin podplati več kot devet mesecev. V teku tega časa je prehodil nad 4000 milj.

Njegova izkušnja kaže, da lahko veliko prihraniš pri čevljih, ako preskrbiš za svojo družino čevlje z Neolin podplati, nosili se bodo veliko dalje, kakor navadni podplati, ki se hitro strgajo.

Dobiš lahko čevlje z Neolin podplati kakršnekoli vrste hočeš. Cene so približno iste, kakor za čevlje navadne trpežnosti, vsakih so še nižje. Ako tvoj prodajalec nima kroja kakorsnega hočeš, ti jih lahko hitro preskrbi. Izdeluje jih The Goodyear Tire & Rubber Co., Akron, Ohio, ki dela tudi lahkonoge pete, katerih trpežnost je zjamčena.

Neolin Soles

Pozor rojaki!

LEPA PRILIKA ZA STALNE NASELJENCE.

Prodavam lote, stavbišča in farme ob glavni železniški progi, tu vozijo tudi takozvane polične kare v pet različnih držav do 20.000 milj na razne strani. Zemljišča, stavbišča in farme se nahajajo v neposredni bližini velikih tovarn in premogokopov. Ako katerega veseli kaj kupiti, naj pride osebno ali pa naj piše v Royalton, Ill., in od ku ga jaz osebno peljem brezplačno na vse strani. Zemlja je dobra črna prst in je zelo rodovitna. Lahko me tudi telefonično pokličete in vam drage volje povem, kje se nahaja kjer prodavam stavbišča (lote) je šele tri leta staro mesto in je zelo ugodna prilika za razvitje kakšne trgovine, ker tu se grade nove tovarne. Torej izglasite se osebno ali pa pismeno pri meni:

Steve Fabjan, Real Estate and Co., P. O. Box 352, Royalton, Ill.

Rojaki pozor!

Čenjenim rojakom se naznanja, da se je ustanovila družba THE AMERICAN AMUSEMENT & THEATRE CO., INC. z glavnico \$100.000 z namenom, da nabavi kar več mogoče gledališč. Načrti so že izdelani kje se boče vzelo 10 gledališč v letu 1919, od katerih se sedaj že lastuje dva in imamo dva pod arom. Za vse te stvari je pa potrebno veliko denarja. Družba sedaj nudi napredaj svoje delnice po zelo nizki ceni \$1.00 vsaka. Dobiček je preračunjen, da bi mogel doseči do 40% v letu 1919. Pišite po natančnejša pojasnila na naslov: Mr. John Bahorich, 129 Bakerswell Bldg., Pittsburgh, Pa.

Čenjeni rojaki pozor!

Čenjenim rojakom naznanimo, da mi kupujemo vse Liberty Bonda ter jih plačujemo v gotovem denarju po dnevnem KURZU (njih vrednosti). Rojaki, katerim je nemogoče priti osebno v naš urad, naj pošljejo svoje BONDE v priporočenem pismu (registriranem), ker na drug način mi nismo odgovorni v slučajih izgube po poštni ali drugi pošiljati. — Pošljite na naslov: Mr. John Bahorich, 129 Bakerswell Bldg., Pittsburgh, Pa. John Žerovec.

KRASNA URA SAMO ZA \$9.75.

Še nikdar prejeste niste imeli take prilike kot je ta. Ta uporabna in dobra ura, se dobi od nas skoro za \$9.75. Vredno ura, ki je vredna \$25.00, sedaj uro ne boče boljja od te ure. Ta ura ima 21 kamnov, mehanizem je izdelan iz najboljšega jekla in vedno vzdržuje pravi čas. Ta ura ima lepo močno in poslačno pokrovje na katerem je viden ameriški risi orol s dvema zastavama. Kolezje je jamečno za 25 let, ta ura je vredna najmanj do svojih \$25.00, ampak da seznanimo ljudi s našo trgovino ponudimo to ura za kratko dobo na trg po tovarniški ceni za \$9.75 in sicer do 15. marca, ker potem se bodo cene povzlele na \$18.00. Zapišite si, da sedaj imate priliko dobiti \$25.00 vredno ura za samo \$9.75. Torej nikar ne odlašajte temveč poslušite se te ugodne prilike. Ako izrečete in oglašite v našo priliko, ki je v vaših naročilih in sicer pred 15. marcem mi vam pošljemo popolnoma zastonj lepo poslačno veržico, kravatno iglo in kratovno sponko. Mi ne zahtevamo denarja naprej, samo plačate nam za našo priliko, pri čemer kot jamčevino in ostalo plačate posneje kadar se vam uro priinese na dom. Kdof bi naročil dve ali več teh ur dam poleg se navedenih daril še par poslačenih zapeljnih gumbov. Ne odlašajte, pišite še danes!

EUROPEAN WATCH CO., 1418 W. Division St., Dept. 20, Chicago, Ill.

KRASEN FONOGRAF ZA \$27.25—SAMO 30 DNI!

Oglejte si to izvrstno izdelani fonograf. Ali ste že kdaj slišali kaj o kupitju kot je ta prej. Ne in dvomljivo je ako boste sploh imeli priliko dobiti fonograf kot jeta in po tako nizki ceni kot vam jo ponujamo mi danes. Izdelan je trpežno in vse bolj odnesel za dolgo časa za več let. V prodajalni bi morali plačati najmanj \$50.00 za tak fonograf ali za to, da seznanimo naše odjemalce in obištnov sploh, da je naš izdelki eden iz med najboljših po tako nizki ceni, dali bodemo na trg za 30 dni po ti posebni ceni. Lahko izrate vseh izdelkov plošč. Takie fonograf bi morali imeti vsaki hiši, ker lepša vaše stanovanje, daje zabavo in veselje. Recimo, da bi vi bili slučajno v drugi sobi kadar igra fonograf, ki ni nič ne veseli igra. Vi orkestrir, ali je res to naveden fonograf, anako ako bi slišali izrati ene pesem, bi si skoro predstavljal, da pojo živi pevci. Imu sladko melodijo in globoko segajoče glasove. Vi ne najdete človeka, kateri bi ne bil zadovoljen s tem gramofonom. Čemu hoditi v gledališča in poslušati petje in godbo, ko vam vendar ta krasni fonograf daje ravno tako jasno in čistoglasno godbo in petje domu in vašem domu. Edino pri nas vi lahko kupite tak fonograf in mi ga prodamo po tovarniški ceni za \$27.25 in sicer le za dobo 30 dni. In kdor nam pošlje v teku 30 dni naročilo gramofona in izreče ta oglaš, dobi poleg še stroja iz zadnje najnovije vrste plošč 100 izdel. PLOŠČINA. PROSTO. Če pošljete nam denarja napred, prilozite v pisno bi \$5.00 in bodeče pa plačali tedaj kadar se vam bode pripeljalo fonograf na vaš dom. Ako nam pa pošljete celo svoto s naročilom, to je vseh \$27.25, tedaj vam pa damo 12 plošč popolnoma zastonj in 400 igel. Ako šelite imeti prijazno godbo v vašem stanovanju, tedaj ne odlašajte s naročilom marveč pošljite takoj vaš natančen naslov in ime na sledeči naslov:

UNION PRACTICAL CO., 1418 W. Division St., Dept. 24, G., Chicago, Ill.

NEKAJ ČISTO NOVEGA. ČITAJTE!

Skoro nedvomno je, da vi še niste slišali ali videli take krasne ure kot ta čisto novega izdelka. Da vas seznanimo s to vrsto urami vam podamo kratak opis te ure. 1) Ta ura kaže ure in minute kot vsaka druga ura. 2) Kaže imena vsakega dneva v tednu in vsakega meseca. 3) Kaže datum. 4) Linijsne spremembe. 5) Ima dobro kolezje in vržnje dober čas. 6) Ima trpežno in dobro pokrovje. 7) Je dobro izdelana. 8) Ima 7 kamnov. 9) Je jamečna za 25 let. 10) Lahko leži v vndi 24 ura brez vsakega odmor. 11) Je nekaj nenavadnega. Kdor kupi to ura bode imel dobro in uporabno ura. Ta ura je vredna do \$18.00, ampak, da seznanimo ljudi s njo smo se odločili da je ponudimo na trg po zmerni tovarniški ceni po \$8.75 in sicer do dne 15. marca. Mi vemo, da je ne morete kupiti nikjer boljše od te za enako ceno. Ta ura je popolnoma enaka kakor smo jo to opisali, in če bi ne bili zadovoljni s njo in se tehtnih razlogov mi vam vrnemo vaš denar. Mi smo prepričani, da je nemogoče kupiti enake ure v nobeni prodajalni. Opomba: Ako šelite dobiti to ura po tovarniški ceni za \$8.75 kot to store stotine drugih, tedaj nam pošljite vaše naročilo pred 15. marcem ker pooneje se bodo cene povzlele na \$18.00. Zapišite si, da sedaj imate priliko dobiti dobro uro vrednosti do \$18.00 za nisko ceno le \$8.75, torej ne odlašajte temveč naročite jo še danes. Ako odrečete ta oglaš in lista in ga prilozite vašemu naročilu pred 15. marcem, vam uro priinese na dom. Kdof bi naročil dve ali iglo in kravatno sponko. Mi ne zahtevamo, da nam pošljete denar, samo napišite vaše ime in naslov, prilozite pisno en dolar za jamčevino in ostalo pa plačate potem kadar bodeče prejeli blago. Vsajdor bi naročil dve ali več teh ur damo še poleg tega par poslačenih gumbov za zapeljice. Ne odlašajte, pišite takoj na naslov:

EUROPEAN WATCH CO., 1418 W. Division St., Dept. 21, K., Chicago, Ill.

ZASTONJ! POSEBNOST! ZASTONJ!

Poslužite se te nenavadne ponudbe!

Ta slika vam predstavlja najnovije vrste izdelane ure. Mi smo gotovi, da še niste slišali ničesar o tem. Da boste vedeli kaj to je, vam ga predstavljamo v kratko pisno. Ura kaže ure in minute enako kot vsaka druga ura, narejena iz izvrstnega poslačenega jekla in tako močna, da celo ogenj in se more uničiti. Navija se enkrat na osem dni. Positivno vzdržuje pravilneje čas od vsake druge ure; jamečna je za 25 let. Tehna ona funtov. Njena kilača zvon je tako glasan, da nevem kako trdno spite vas gotovo sbludi in morate se postelje, da jo vstavite. V noči vam ni treba vstajati, da vidite čas, pritenete gumh in vsa ura je razsvetljena. Razsvetljeje in svoti ob enem. Vi lahko porabite kot bistri ali za uradni zvočec. Ta ura ima svetilko s katero lahko preizkušate ušesa, oči, nos, usta, zobe in grlo. Ima električno baterijo, katero se lahko uporiš za različne bolezni. Vam niti na misel ne pride, da bi ura lahko imela tudi svoje hranilnico, ampak ta ura jo ima. Ta hranilnica je jamečna proti ognju, vsebuje dva prednja, prvi za vrednostne stvari in drugi pa za denar. Ta hranilnica ima močna vrata, se zavira odzore je po skrivnem načinu, katerega si lahko samo vi zase uredite, podobnosti o tem vam mi pošljemo pri uri. Samo premlite si kolike ugodnosti boste imeli s ta uro, ne boste jo dobili nikjer boljše. Tako ura naj bi imeli v vsaki hiši, ker ni le koristna temveč je tudi izvrstno krasila za dom. Vsakdo jo ljubi. Mi imamo zelo veliko zalogo teh in še imo, da se ljudje seznanijo z namo, to ne vrzete, da bomo prodavali to ura za kratko dobo po tovarniški ceni po \$7.25. Vsakdo kupi ob ur ura dobi popolnoma zastonj Standard Silver sestav 24 kesov jedilne opravje: 6 nožev, 6 vilic, 6 žanjih žlic, 6 namiznih žlic, nož za maslo in šlico za sladkor, vse to je jamečno za dolgo dobo, vi bi sploh morali plačati najmanj do \$5.00 za to opravjo. Ako se nimate take opravje tedaj vsa dolžnost, ki ta preskrbite, ne odlašajte, pišite nam še danes. Ne pošiljate nam denarja, pošljite nam samo vaše natančen ime in naslov, prilozite v pisno en dolar kot jamčevino in ostalo pa plačate kadar vam priinese blago na dom. Torej ako se bodeče poslužiti te ugodne prilike ne odlašajte pojditte na delo takoj, pišite na ta naslov:

EUROPEAN WATCH CO., 1418 W. Division St., Dept. 23, D., Chicago, Ill.

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranocelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otročje, ženske in možke bolezni. — Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 843 E. Ohio Street, N.S. PITTSBURGH, PA.

NAPREDEK

„Prosveta“ piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjate s njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V saloni imam vse za vsakdanje potrebščine po zmernih cenah. ANTON ZORNIK, Herminia, Pa.